

Vương cung thánh đường Thánh Phaolô Ngoại Thành thuộc Giáo Hoàng.

Lễ kính hằng năm 25.1 Lễ Thánh Phaolô trở lại.

Thánh đường này tiếng Ý gọi là “Basilica Papale di San Paolo fuori le Mura” Tiếng La Tinh: “Basilica Sancti Pauli extra moenia” Trong tiếng La tinh, tiếng Pháp hay Việt Nam không có chữ “thuộc giáo hoàng”: Basilique Saint-Paul-hors-les-Murs nhưng khi sang tiếng Anh thì lại có: “The Papal Basilica of St Paul Outside-the-Walls”

Nói thêm một chút để chúng ta biết rằng: Ngày xưa Đức Thánh Cha là vua của Ý và cả Âu Châu thời Giáo Hội cực thịnh. Nên gọi Ngài là vua trên các vua. Napoleon (không thích giáo hoàng) nhưng muốn lên ngai hoàng đế Âu Châu phải có sự chứng kiếng của Giáo Hoàng Gregorio VII năm 1805. Xin lấy thời phong kiến Việt Nam làm thí dụ cho dễ hiểu: Vua là thiên tử, là con Trời; dân nước, tức cả dân và đất nước là của vua.....Nên mọi thứ là của vua, gọi dân là “thần dân”: dân của vua.....

Cũng còn dư âm ngày nay như Giám Mục gọi giáo dân là “my people” – dân ta ơi! Nhưng dần dà theo dòng lịch sử và sự tiến hoá của con người và cho dễ nghe hơn, các Giám Mục gọi dân chúng là “my brothers and sisters in Christ!” – anh chị em thân mến trong Chúa Kitô. Bây giờ mới có hàng ngang, ngày xưa không có. Nói ra thì các Đức Cha bảo: đâu có vậy! Nhưng thử hỏi phẩm phục Giám Mục có phải là phẩm phục của lãnh Chúa không? – “Monseigneur” dịch là gì? Không phải là “Lạy Chúa tôi!” sao? Nhấn và gậy là gì không phải là con dấu, là tượng trưng quyền thống trị sao?

Xin trở lại từ “thuộc giáo hoàng”. Hoà ước Milanô 1929, cho Đức Giáo Hoàng làm vua Vatican, là một quốc gia độc lập. Tuy nhiên, Đức Giáo Hoàng không còn quyền trên lãnh thổ Ý nữa. Nhưng Đức Giáo Hoàng có 4 đại vương cung thánh đường mà Vatican muốn trực thuộc toà thánh nên gọi là đại vương cung thánh đường thuộc Giáo Hoàng. Đó là Đại Vương cung Thánh đường Thánh Phêrô, Thánh

Gioan ở Latêranô, Đức Bà Cả và Thánh Phaolô ngoại thành. Ba thánh đường: Phêrô, Gioan và Đức Bà Cả không cần có từ “thuộc giáo hoàng” gắn vào vì nằm gần Vatican, cung điện Giáo Hoàng hay trong vòng thành Aurelianô xây. Chỉ có đền thờ Thánh Phaolô thì ở xa, ở ngoại thành, ở ngoài tường thành do hoàng đế Aureliano xây năm 271 để chống lại các cuộc tấn công dân man di. Đi xe bus số 23 hay 280 từ Vatican tới Thánh đường cũng mất 30 phút.

Ngày 30.5.2005 Đức Giáo Hoàng Bênedicto XVI ra tự sắc gọi đền thờ Thánh Phaolô ngoại thành là khu vực ngoại thành trực thuộc tông toà. Khi có dịp sẽ nói nhiều hơn về chuyện “thuộc giáo hoàng” này, như chúng ta thấy có 7 đại học lớn ở Roma, đều được gọi là Pontifical Universities. Những đại học này do tông toà thành lập và chương trình dạy hay bằng cấp phải dưới sự lãnh đạo của tông toà.

Nhà Thờ Thánh Phaolô từ đạo
Trụ đá, nơi chôn cất Phaolô

Một trong 3 giếng suối nước.

Trong nhiều website và sách vở không thiếu những bài viết hay hình ảnh về Vương cung thánh đường Thánh Phaolô Ngoại Thành. Tôi chỉ xin ngắn gọn để chúng ta dễ nắm bắt vấn đề: Cũng gọi là nhà thờ ba dòng suối. Nhà thờ này được xây dựng và thế kỷ thứ năm và trùng tu cách nay đã hơn 400 năm. Hiện tại nhà thờ nằm trong đan viện Bênêdictô mang tên là đan viện ba dòng suối, Tre Fontane Abbey. Một chi tiết nhỏ ở đây xin chia sẻ để dễ hiểu hơn: Có khi gọi là nhà dòng, có khi đan viện, vậy là thế nào? Nhà dòng hay đan viện tiếng La tinh là Monasterium, tức nơi dành cho người tu trì mà chúng ta quen gọi là đan sĩ, tức những người thoát tục hoàn toàn. Thí dụ ở Việt Nam có đan viện Châu Sơn ở Ninh Bình, nơi Đức Cha Kiệt đang lưu ngụ. Đứng đầu đan viện là Đan viện phụ, Ngài cũng như giám mục vậy, có mũ, có gậy, nhưng không có chức

Dây xích trói Thánh Phaolô

Giám Mục. Dù là linh mục hay Giám Mục mà sống trong đan viện thì cũng ở ngoài lũy cấm, như sinh sống hay đọc kinh... đan sĩ có chỗ riêng, còn những ai khác thì ở vòng ngoài.... Còn từ nhà dòng mà chúng ta thường dùng như dòng Chúa quan phòng hay dòng Mến thánh giá thì được gọi là chung chung là conventu hay convent. Nơi dành cho những người tu hành nhưng có những hoạt động bên ngoài. Thí dụ dòng Chúa Quan Phòng hay Dòng mến Thánh Giá....

Nhà thờ Thánh phao lô tử đạo nằm trong đan viện. Tuy nhiên, không nằm trong khu nội cấm. Nên du khách có thể đến kính viếng thoải mái. Trong nhà

thờ có trụ đá trói Thánh Phaolô và chém đầu Ngài. Đầu thánh nhàn lặn tới đâu thì có thác nước vọt lên tới đó. Đầu Thánh Nhân lặn đến 3 chỗ nên thành “tre fontane” tức 3 thác. Xin mời xem hình để thấy hơn.

Tương truyền: Sau khi thánh Phaolô tử đạo, các môn đệ an táng Ngài nơi đây, tức nơi vương cung thánh đường Thánh Phaolô bây giờ, cách nơi hành hình chừng 3 hay 4 cây số. Môn đệ cũng dựng nên một bia mộ để đánh dấu phần mộ và nhớ đến thánh nhân.

Năm 324 hoàng đế Constantinô cho xây một ngôi thánh đường ngay chính nơi phần mộ này. Sau đó, các hoàng đế, các Giáo Hoàng cho nối rộng cũng như tu bổ thêm rộng lớn và khang trang hơn. Tuy nhiên không còn di tích gì về ngôi thánh đường cũ nguyên thủy này, vì hoả hoạn năm 1823 thiêu rụi tất cả và được kiến thiết như hoàn toàn mới vào năm 1840 mà chúng ta thấy ngày nay.

Theo bách Khoa tự điển thì đền thờ dài 150 mét, nơi rộng nhất là 80 mét, nơi tháp cao nhất là 73 mét, nhưng bên trong chỉ cao được 30 mét. Vào bên trong, đứng đối diện với trung tâm cung thánh nhà thờ, chúng ta thấy:

1) Mộ phần của Thánh phao lô có cầu thang đi xuống giống như trung tâm của đền thờ Gioan ở Laterano, có bàn thờ và tầng hầm đi xuống. Phía bên trên hầm mộ có trưng bày dây xích nói là dây xích trói thánh nhân ngày xưa. Hai bên là hai tượng Thánh Phêrô và Phaolô, mỗi tượng cao không dưới 10 mét hướng về phía đầu nhà thờ và nổi bật nhờ hai hàng cột khổng lồ thẳng tắp chạy dọc xuống cửa vào đền

Mồ Thánh Phaolô

Hàng trụ cột kiên vững

thờ. Có bốn hàng cột, tức 80 cột, làm toàn khối bằng cẩm thạch, cao chừng 20 mét, lớn chừng 3 người ôm.

Cá nhân tôi thấy thích thú vì ý nghĩa kiên cố của đền thờ được thấy rõ ràng với những hàng cột to lớn thẳng tắp từ bên trong cho đến bên ngoài nhà thờ. Trong tự điển bách khoa toàn thư nói có tất cả 150 cột cao to và vững chắc. Không ai chỉ vẽ nhưng tôi nghĩ những hàng cột to cao này là hình ảnh của Thánh phaolô, Thánh Phêrô và các Thánh tông đồ là những

người đã chết. Qua cái chết các Ngài thành cột trụ chống đỡ và thành trì Giáo Hội.

Nên Giáo Hội Công Giáo có đặc tính tông truyền, tức dựa trên các tông đồ là cột trụ xây toà nhà Giáo Hội. Có đặc tính tông truyền thì phải có tông toà (sedes Apostolica), tức nơi ban bố mọi giáo huấn hướng dẫn Giáo Hội.

2/ Hình của 266 giáo hoàng nằm dọc trên đều hàng cột. Hình đương kim Giáo Hoàng được toả sáng, những vị khác thì trong ánh sáng mờ hơn.

3/ Bàn thờ chánh: Phía bên sau của hầm mộ là bàn thờ, nơi có thánh lễ khá thường xuyên. Tuy nhiên phần rất lớn còn lại của nhà thờ thì có không bàn ghế mà chỉ để trống. Tôi nghĩ: Khó mà có đủ người cho đầy thân nhà thờ quá rộng lớn này. Hàng năm, vào ngày 25.1 có Đức Thánh cha tới dâng lễ thì may ra mới có đủ người trong nhà thờ chăng?

4/ Nhà nguyện và các bàn thờ phụ: Vì nhà thờ quá lớn, và không thể có đủ người tham dự thánh lễ, nên phía sau trung tâm, tức mộ phần của Thánh Phaolô thấy có 3 nhà nguyện, mỗi nhà nguyện chứa chừng 100 người, có bàn thờ dâng lễ và thường xuyên có người đến tham dự thánh lễ. Phần còn lại nằm trong phần ánh sáng mờ, vì phải tiết giảm chi phí điện nước và bảo quản đền thờ.

Hàng trụ cột kiên vững.

Làm tôi xét mình.....

Nhìn thấy những cột toàn khối cẩm thạch to lớn ở đền thờ, tôi tự nghĩ:

1/ Khi nhìn một gia đình êm ấm thuận hoà, một tổ chức ngăn nắp phân minh trật tự, một giáo xứ đạo đức tốt lành..... tôi biết chắc rằng không phải tự nhiên mà có. Có những người làm cột trụ, âm thầm gánh đỡ những tổ chức nhỏ hay lớn trên. Cột trụ chống đỡ thường có chân, có đầu và thân mình vững chắc. Cột trụ không có miệng, không nói nhiều, không than vãn, không phàn nàn nhưng âm thầm chống đỡ và gánh vác việc chung.

2/ Dù khả năng giới hạn hay tài chánh hạn chế.... Điều đó không hạn chế tôi thành cột trụ nâng đỡ gia đình tôi hay tổ chức mà tôi tham gia. Người khác đến với tôi nhiều hay ít là do tôi có biết âm thầm giúp đỡ và mang ích lợi cho họ hay không? Nên tôi cần tự hỏi: Người chung quanh, bạn bè thân thuộc có thấy tôi ích lợi cho họ hay tôi chỉ là người mang khó khăn hay bất lợi cho người khác?